

УДК: 37.015.3: 37.032

DOI: 10.26697/ijes.2018.3-4.10

Моніторинг рівня сформованості професійної компетенції викладача ЗВО

Старший викладач **Белікова Олена¹**, старший викладач **Дитюк Світлана¹**, професор **Креч Тетяна¹**

¹ Харківський національний університет будівництва та архітектури, Україна

Резюме

Вступ:

Метою є дослідження й обґрунтування теоретичних основ діагностики та визначення результатів формування професійних компетенцій педагогів як актуальної педагогічної проблеми у закладах вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що ця проблема є багатоперспективною.

Для вивчення особливостей сприйняття особистості викладача, які є значущими для студентів, нами було проведено опитування: “Викладач ЗВО повинен бути...”. В опитуванні брали участь студенти будівельного й архітектурного факультетів Харківського національного університету будівництва та архітектури. Були позначені певні завдання вивчення особистості сучасного викладача, а саме визначити:

- 1) загальні уявлення іноземних та українських студентів про вимоги, що пред’являються до викладача закладу вищої освіти;
- 2) найбільш значущі для іноземних та українських студентів характеристики в професіограмі викладача;
- 3) динаміку уявлень образу викладача закладу вищої освіти в оцінках іноземних та українських студентів на різних курсах навчання.

Результати:

Проаналізувавши дані, можна зробити такі висновки:

- образ викладача закладу вищої освіти складається з багатьох суб’єктивних факторів сприйняття студентів і включає декілька груп якостей: індивідуально-особистісні, що характеризують викладача як особистість; професійні, що характеризують його професійну діяльність; соціальні, що характеризують комунікативні якості викладача, взаємодію з учасниками освітнього процесу;

- у процесі навчання студентів уявлення і складові образу викладача зазнають змін;

- ефективність і оптимізація процесу навчання залежить як від педагогічного професіоналізму – знань і умінь в галузі лінгвістики, країнознавства, методики, педагогіки та психології, так і від індивідуально-психологічних і характерологічних особливостей особистості викладача;

- зміст професійної компетенції викладача ЗВО містить декілька блоків якостей: індивідуально-психологічний, який характеризує особистість

викладача, а також професійний, який характеризує його педагогічну діяльність;

- у процесі навчання студентів в ЗВО їх уявлення та складові особистості викладача змінюються. На різних етапах навчання для студентів існують власні показники особистості викладача, які впливають на оцінку педагогів;

- сучасний викладач не може бути просто лектором, здатним викладати основи наукових знань. Навчально-виховний процес буде ефективним, якщо професійні якості викладача будуть гармонійно поєднуватися з його загальною ерудицією, всебічною культурою, гуманістичними проявами особистості.

Висновки:

Таким чином, посилення уваги до питань діагностування рівня оволодіння викладачами професійних компетенцій як сучасна тенденція потребує не тільки науково-обґрунтованого інструментарію щодо постійного вимірювання, аналізу й удосконалення оцінювання навчальних результатів професійної підготовки студентів, але й нового погляду на систему педагогічної діагностики.

Інформація про авторів:

Белікова Олена Віталіївна – старший викладач кафедри української мови та мовної підготовки іноземних громадян, Харківський національний університет будівництва та архітектури, Харків, Україна.

Наукові інтереси: психологія та педагогіка вищої школи; <http://orcid.org/0000-0001-8580-112X>.

Дитюк Світлана Олексіївна – старший викладач кафедри української мови та мовної підготовки іноземних громадян, Харківський національний університет будівництва та архітектури, Харків, Україна.

Наукові інтереси: педагогіка вищої школи, психологія; <http://orcid.org/0000-0001-8580-112X>.

Креч Тетяна Василівна – кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови та мовної підготовки іноземних громадян, Харківський національний університет будівництва та архітектури, Харків, Україна.

Наукові інтереси: педагогіка вищої школи; <http://orcid.org/0000-0003-0865-1716>.

Автор-Кореспондент:

Белікова Олена Віталіївна

Email Автора-Кореспондента:

belikova.lenochka@gmail.com